

Й. С. Ситник
Г. М. Бойківська
С. Й. Гончар

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Рецензенти:

- Поплавська Ж. В.**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету "Львівська політехніка";
Добіжа Н. В., доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів банківської справи та страхування Вінницького навчально-наукового інституту економіки Західноукраїнського національного університету;
Мішук Г. Ю., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри трудових ресурсів і підприємництва Національного університету водного господарства та природокористування

*Рекомендувалася Науково-методична рада
Національного університету "Львівська політехніка"
як навчальний посібник для студентів спеціальності 051 "Економіка"
(протокол № 66 від 14.12.2022 р.)*

Ситник Й. С.

С 41 Національна економіка : навч. посібник / Й. С. Ситник, Г. М. Бойківська, С. Й. Гончар. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2022. – 320 с.
ISBN 978-966-941-787-9

Викладено сучасні засади та підходи до системи розвитку національної економіки. Розглянуто теоретичні й методологічні основи сутності і зasad функціонування національної економіки та моделей національної економіки. Акцентовано увагу на структурі та інфраструктурі національної економіки. Висвітлено особливості державного і ринкового регулювання національної економіки, а також світоглядних й інституційних засад розвитку національної економіки. Поглиблено розглянуто сутність економічної кризи та її наслідки, структурну трансформацію та модернізацію національної економіки, а також економічне зростання і военну економіку. Наведено запитання для самоконтролю знань, тематику презентацій та творчо-прикладні завдання для навчального вишколу здобувачів вищої освіти, виконання яких дасть змогу всебічно оволодіти матеріалом кожного розділу посібника.

Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, викладачів закладів вищої освіти. Буде корисним для власників, підприємців, економістів та фахівців із управління персоналом, а також для тих, хто цікавиться проблематикою формування і розвитку національної економіки.

УДК 338(477)

785241

ISBN 978-966-941-787-9

© Ситник Й. С., Бойківська Г. М.,
Гончар С. Й., 2022
© Національний університет
"Львівська політехніка", 2022

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ 1. Національна економіка: сутність і засади функціонування	7
1.1. Історієнез вченъ про національну економіку	7
1.2. Сутнісні ознаки, рівні та сектори національної економіки	12
1.3. Основні моделі та види національних економічних систем	18
1.4. Навчальний вишкіл	11
Запитання для самоконтролю знань	22
Творчо-прикладні завдання	23
Розділ 2. Економічні теорії та візії національної економіки	24
2.1. Ідеології національної економіки в економічних теоріях і школах	24
2.2. “Національна система політичної економії” Фрідріха Ліста	36
2.3. Візія, місія, цінності та стратегічні цілі національної економіки	39
2.4. Навчальний вишкіл	52
Запитання для самоконтролю знань	52
Творчо-прикладні завдання	53
Розділ 3. Світоглядні засади й інститути розвитку національної економіки	54
3.1. Економічна демократія та економічна свобода	54
3.2. Національно-економічне мислення та національна ідеологія	62
3.3. Економічний націоналізм	68
3.4. Національно-ментальні особливості народу та їх вплив на економічні процеси	78
3.5. Навчальний вишкіл	82
Запитання для самоконтролю знань	82
Творчо-прикладні завдання	82
Розділ 4. Формування та складові національної економіки	84
4.1. Національний ринок та структура економіки	84
4.2. Макроекономічні показники та пропорції розвитку національної економіки	92
4.3. Ринкова інфраструктура: функції, основні елементи та види	97
4.4. Навчальний вишкіл	100
Запитання для самоконтролю знань	100
Творчо-прикладні завдання	100
Розділ 5. Державне і ринкове регулювання національної економіки	102
5.1. Державне управління економікою: об'єктивна необхідність, цілі та функції	102
5.2. Секторальне регулювання національної економіки	110
5.3. Національні економічні інтереси та безпека	119
5.4. Механізми регулювання національної економіки	123
5.5. Навчальний вишкіл	132
Запитання для самоконтролю знань	132
Творчо-прикладні завдання	132
Розділ 6. Прогнозування та програмування національної економіки	135
6.1. Сутність прогнозування національної економіки	135

6.2. Програмування та державні й регіональні програми.....	139
6.3. Макроекономічне та індикативне планування.....	142
6.4. Навчальний вишкіл.....	146
Запитання для самоконтролю знань	146
Творчо-прикладні завдання.....	146
Розділ 7. Національна економіка України та особливості її розвитку	149
7.1. Історія становлення національної економіки України.....	149
7.2. Стан та перспективи розвитку національної економіки України.....	156
7.3. Новітні тенденції соціально-економічного розвитку областей України	172
7.4. Навчальний вишкіл.....	197
Запитання для самоконтролю знань	197
Творчо-прикладні завдання.....	197
Розділ 8. Економічні кризи та їх наслідки	199
8.1. Сутність та значення криз у сучасних економіческих системах	199
8.2. Природа та джерела виникнення світових економічних криз ХХІ століття	206
8.3. Макроекономічний контроль глобальних економічних криз.....	209
8.4. Особливості глобальних економічних криз та їх катализаторські впливи	212
8.5. Уроки та кроки на випередження економічних криз.....	216
8.6. Навчальний вишкіл.....	221
Запитання для самоконтролю знань	221
Творчо-прикладні завдання.....	222
Розділ 9. Трансформація та модернізація національної економіки	223
9.1. Структурна трансформація національної економіки: теоретичний аспект	223
9.2. Цілі й основні напрямки структурної перебудови національної економіки	227
9.3. Інтелектуально-знаннєва та інформаційна економіка	233
9.4. Цифрова трансформація економіки	246
9.5. Навчальний вишкіл.....	254
Запитання для самоконтролю знань	254
Творчо-прикладні завдання.....	254
Розділ 10. Економічне зростання і сталій розвиток національної економіки	256
10.1. Сутність економічного зростання та його моделі	256
10.2. Передумови і умови економічного зростання різних економік	263
10.3. Четверта промислова революція та її вплив на економічне зростання	268
10.4. Навчальний вишкіл.....	274
Запитання для самоконтролю знань	274
Творчо-прикладні завдання.....	274
Розділ 11. Воснина економіка як складова національної економіки	275
11.1. Сутність і актуальність формування восної економіки	275
11.2. Структура та складові воєнної економіки.....	282
11.3. Воєнна економіка України в національному та світовому вимірі	284
11.4. Навчальний вишкіл.....	292
Запитання для самоконтролю знань	292
Творчо-прикладні завдання.....	292
Теми для створення презентацій	293
Глосарій	295
Список літератури	309